

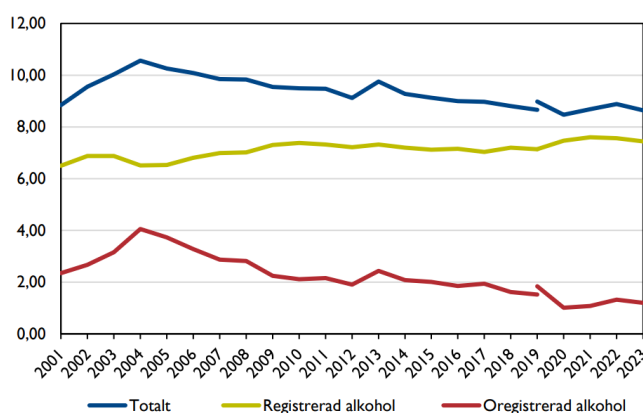
Styrelsens förslag till Verksamhetsplan 2025 – 2026 för Hallands läns nykterhetsförbund

Hallands läns nykterhetsförbunds uppgifter är att främja aktiv opinionsbildning inom områdena alkohol, narkotika, tobak och andra droger samt om barnens rätt till en drogfri uppväxt och att vara en kunskapsresurs för medlemmarna. Hallands läns nykterhetsförbund ska även söka samverkansformer inom Hallands län mellan såväl medlemsorganisationerna som myndigheter och andra organisationer, som driver specifika drogfrågor med en inriktning som överensstämmer med Hallands läns nykterhetsförbunds och dess medlemsorganisationers uppfattning.

Sverige har traditionellt värnat om den svenska folkhälsan och därför bedrivit en restriktiv och socialt ansvarstagande alkoholpolitik, vilket varit framgångsrikt. Sedan 2004 har trenden för alkoholkonsumtionen varit minskande. 2023 uppgick den totala genomsnittliga alkoholkonsumtionen till 8,64 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre. Enligt preliminära siffror har den sjunkit ytterligare under 2024 för att då uppgå till 8,4 liter.

Nu riskerar dock trenden att vända. Under en tid har inställningen hos flera av riksdagens partier förändrats till att prioritera näringsintressen före omsorgen om människors hälsa genom att lägga fram förslag om en liberalisering av alkoholpolitiken. Det mest långtgående och oroande är förslaget om att tillåta skärfsförsäljning av alkohol,

Total samt registrerad alkoholkonsumtion i liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre, 2001-2023 [Källa: CAN]

vilket riskerar att det svenska detaljhandelsmonopolet för alkohol, som upprätthålls genom Systembolaget, kan komma att sättas ur spel och alkohol i stället kan komma att säljas i dagligvaruhandeln samt vin- och spritbutiker med privata vinstintressen. Andra förslag som gynnar alkoholintressena är differentierad alkoholskatt och borttagande av mattvånget på restauranger.

Var för sig kan dessa förslag tyckas vara obetydliga för den svenska folkhälsan, men konsekvenserna kan i förlängningen bli allvarliga för enskilda individer och samhället i stort om de leder till att alkoholen tillåts flöda fritt i stället för att behandlas som en vara som inte är vilken som helst. Och när de nya normerna får genomslag finns också en avsevärd risk att fler och fler av reglerna för att begränsa alkoholbruket ifrågasätts. Får vi då i nästa steg se till exempel slopade regler för reklam, borttagande av åldersgränser, generösare regler för hemtillverkning, högre promillegränser i trafiken etc?

Även narkotikafrågan behöver uppmärksammas eftersom också narkotika tenderar att ses mer liberalt. Nya preparat dyker upp regelbundet och lagstiftningen hinner inte med i samma takt. Drograttfylleri är också alltför vanligt förekommande.

Även om handhavande av narkotika är illegalt fordras det opinionsbildning och kunskapsförmedling för att den allmänna inställningen till narkotika ska förbli

restriktiv och avståndstagande istället för att förmedla ett allmänt intryck av att narkotiska preparat till och med kan vara hälsofrämjande.

Mot bakgrunderna ovan är det viktigt att opinionsbildning, kunskapsspridning och informationsinsatser intensifieras. Dels generellt till invånare i Hallands län, dels riktat till särskilda målgrupper.

Verksamhet i egen regi och i samverkan med våra medlemsorganisationer:

- Propagera för en livsstil fri från alkohol och andra droger
- Erbjuder gemenskap i alkoholfria miljöer
- Synliggöra nykterhetsrörelsen genom att möta hallänningarna på mässor, marknader och vid vardagliga tillfällen
- Möten av olika slag med länets politiker på alla nivåer
- Anordna utbildningar för förbundets medlemsorganisationer och dess medlemmar
- Sprida information i drogfrågan på hemsida, sociala medier samt genom debattartiklar och insändare i länets tidningar
- Uppmärksamma Folknykterhetens vecka och Trafiknykterhetens dag
- Samverka med myndigheter och andra organisationer kring särskilda nationella kampanjer, såsom:
 - Spela roll om barn som växer upp i missbruksmiljöer
 - Nationell uppmärksamhetsvecka om alkohol
 - Ljusmanifestation för narkotikans offer
- Fortsatt arbete med att utveckla verksamheten genom samverkan i lokala nätverk

Kalender 2025

Maj	Trafiknykterhetens dag
26 maj – 1 juni	Folknykterhetens vecka
18 oktober	Höstkongress
1 november	Ljusmanifestation till minne av narkotikans offer
3 – 9 november	Nationell uppmärksamhetsvecka om alkohol

Kalender 2026

9 – 15 februari	Spela roll
19 april	Årsmöte
11 – 17 maj	Folknykterhetens vecka
Maj	Trafiknykterhetens dag
Oktober	Höstkongress
31 oktober	Ljusmanifestation till minne av narkotikans offer
2 – 9 november	Nationell uppmärksamhetsvecka om alkohol